

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା
Odisha State Open University, Sambalpur, Odisha
Established by an Act of Government of Odisha.

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ତିୟୋମା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ପାଠ୍ୟକ୍ରମ-୧

ବୁକ

୩ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ପରିଚୟ

ପଞ୍ଚମ ଏକକ

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଚାର

ଷଷ୍ଠ ଏକକ

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର

ବିଶେଷଜ୍ଞ କମିଟି

ପ୍ରଫେସର ଡଃ ଖଗେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର	ପ୍ରଫେସର (ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ) ବିଶ୍ୱଭାରତୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଶାନ୍ତିନିକେତନ	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଡଃ ବସନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା	ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ଆଂଚଳିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	ସଦସ୍ୟ
ପ୍ରଫେସର ଡଃ ନାରାୟଣ ସାହୁ	ପ୍ରଫେସର (ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ)	ସଦସ୍ୟ
ଡଃ କ୍ଷୀରୋଦ୍ଧର ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ବି.ଜେ.ବି.ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଭୁବନେଶ୍ୱର	ସଦସ୍ୟ
ଡଃ ଦିଲୀପ କୁମାର ନାୟକ	ଅଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବଲପୁର	ଆବାହକ

ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଡକ୍ଟର ଦେବାଶିଷ ମହାପାତ୍ର	ଅଧ୍ୟାପକ, ଭାଷା ବିଜ୍ଞାନ ଓମାର-ଅଲ ମୁକ୍ତାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୋଟୁକ, ଲିବ୍ୟା, ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକା	ଲେଖକ
ଡକ୍ଟର ଦିଲୀପ କୁମାର ନାୟକ	ଅଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବଲପୁର	ସମୀକ୍ଷା ଓ ସଂପାଦନା

ପ୍ରାକ୍‌ଭାଷ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସ୍ୱାଗତ ।

ଭାଷା ମଣିଷର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭବ ଯାହା ତାକୁ ଅନ୍ୟ ମଣିଷ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ସାମାଜିକ ରୂପାନ୍ତରଣ ଆଡ଼କୁ କ୍ରମଶଃ ଗତିକରେ । ଶିଶୁଟି ଏଇ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଜାଣେ । ମଣିଷ ବିଭିନ୍ନ ସାଂକେତିକ ତଥା ଲିଖିତ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆପଣା ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଭାଷାକୁ ଆମେ ଏକ ପ୍ରକାରର ଭାବ-ବାହା ସଂକେତ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବା, ଯାହା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚାରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସେଇ ସମାନ କଥାକୁ ଜଂଗିତ କରିପାରେ । ଅତଏବ ଏକା ପ୍ରକାରର ବକ୍ତବ୍ୟକୁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚାରଣ ଇଂଗା ବା ଶୈଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଥିବାରୁ ଭାଷାକୁ ଆମେ ଯୋଗାଯୋଗର ସର୍ବପେକ୍ଷା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ବିବେଚନା କରିପାରିବା । ଭାଷା ସଦା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ । ଏହା ସର୍ବଦା ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିବେଶ ଦ୍ୱାରା ବଦଳୁଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଭାରତର ପ୍ରାଦେଶିକ ସାମାଜ୍ୟରେ ଜୀବନ କାରୁଥିବା ଅଧିବାସୀ ମାନେ ନିଜ ପ୍ରଦେଶର ଓ ପଡ଼ୋଶୀ ପ୍ରଦେଶର ଭାଷା ଉପରେ ବେଶ୍ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କରିଥାନ୍ତି । ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ମୋଟ ୭୮୦ଟି କଥିତ ଭାଷାରୁ ବିଗତ ୫୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତତଃ ୨୨୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଭାଷା ମୃତ୍ୟୁ ଲଭିଲେଣି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଙ୍କର ଲିଖିତରୂପ ନାହିଁ । ସରକାରୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅଭାବରୁ ଅନେକ ଭାଷା କ୍ରମଶଃ ଲୋପ ପାଉଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି କିଛି ପ୍ରାଚୀନ ଭାଷା ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ ତଥ୍ୟ, ତତ୍ତ୍ୱ, ଦର୍ଶନ ଲୁଚ୍କାୟିତ ହୋଇରହିଛି । ଅତଏବ ସେ ସବୁଭାଷାର ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିଲେ ତା'ର ଅନ୍ତଃସତ୍ତାକୁ ରୁଝିବା ଓ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଭାଷା ଗୋଟିଏ କ୍ଲିଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର । ଏହାକୁ ରୁଝିବାକୁ, ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ବ୍ୟାକରଣ ଜ୍ଞାନ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ବ୍ୟାକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ତର୍କ ଏବଂ ତର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାଷାବିଜ୍ଞାନକୁ ରୁଝିବା ସହଜସାଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଆମମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ ଅତୁଳନୀୟ । ଭାଷା ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ଏହାକୁ ଅର୍ଜନ କଲେ ଜ୍ଞାନର ଦିଗ୍‌ବଳୟ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥାଏ । ଅତଏବ ଭାଷା, ଭାଷା ବିଭବ ବ୍ୟାକରଣ ଓ ତା'ର ପ୍ରାୟୋଗିକ ଦିଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ରୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ଡିପ୍ଲୋମା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ବହିରାଗତ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଯୋଗୁଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପୁଳ ଆଲୋଚନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ସେଇ ସମୟରେ ଅତୀତର ରାଜା ଓ ରାଜା କୈହିକ ଭାଷା ଆମର ଭାଷା ଭଣ୍ଡାରକୁ ବହୁମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ପଂଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଣଲଂରେଜୀ ବୈଦେଶିକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ତା ପରଠାରୁ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଭାବ ଆମ ଭାଷା ବିଭବକୁ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ । ରେଡିଓ, ମୁଦ୍ରିତ ଓ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଗଣମାଧ୍ୟମର ବିସ୍ତାର ସହ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସାର ଯୋଗୁଁ ଆମ ଭାଷାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ନୂତନ

ଶିକ୍ଷା ଓ ବ୍ୟାକାସ୍ତ୍ରକରଣ ଶୈଳୀର ଅନୁପ୍ରବେଶ ଘଟିଛି । ଏସବୁର ସଫଳ ଓ ତୁଚ୍ଚିଶୂନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗକୁ ଦେଖାଇବା ସହ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ବ୍ୟାକରଣ ସୁବିଷ୍ଣୁତ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନ୍ୟତମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ସମୁଦାୟ ୩୨ଟି କ୍ଳେଡ଼ିଟ୍ରେ ବିଭାଜିତ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମୋଟ ଦୁଇଟି ସେମିଷ୍ଟର ରହିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେମିଷ୍ଟର ନିମନ୍ତେ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି । ସର୍ବଶେଷରେ ପୂର୍ବପଠିତ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାକୁ କଂପ୍ୟୁଟର କୌଶଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଲିଖିତରୂପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଶିକ୍ଷାକୁ ଅଧିକ ଯୁଗୋପଯୋଗୀ କରାଯାଇପାରିବ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟତ୍ନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେମିଷ୍ଟର ଶେଷରେ ପ୍ରାୟୋଗିକ ଦିଗକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ରଖାଯାଇଛି । ସହଜ ପଠନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ଲକ୍ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ଲକ୍‌କୁ ଯୁନିଟ୍ / ଏକତ୍ରରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପରିବେଷଣର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନ୍ତରାଳରେ ନିଜର ପ୍ରଗତି ମାପିବା ନିମନ୍ତେ ଆତ୍ମପରିକ୍ଷଣ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ପଠନ କାଳରେ ଏସବୁର ଉତ୍ତର ଲେଖିବାପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଉତ୍ତର ଲେଖାକୁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଚାଲନ୍ତୁ । ତଦ୍ୱାରା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସମାପ୍ତି ବେଳକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ । ବିଶ୍ୱାସ, ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଏହି ମୁହିଁତ ପାଠ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ, ଇଂଚରନେଟ୍, ରେଡିଓ [.ମଲ୍ଲିମିଡ଼ିଆ](#) କ୍ଲବ୍, ଡ୍ୱେବ୍ ସାଇଟ୍, ଇ-ମେଲ୍ , ଇତ୍ୟାଦିର ସଫଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବୋଧଗମ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିବେ ।

ମୁକ୍ତ ଓ ଦୂରଶିକ୍ଷା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା । ଅତଏବ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠନକାଳରେ ନିଜର ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ପ୍ରଦାନକଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ତାହା କିପରି ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟତ୍ନ କରାଯିବ ।

ସଂପାଦକ

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ପରିଚୟ

---

୧. ପଞ୍ଚମ ଏକକ : ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

ବିଷୟର ଗଠନ :

- ୫.୧ ପଠନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
- ୫.୨ ବିଷୟ ପରିଚୟ
- ୫.୩ ବର୍ଣ୍ଣ ସଂପର୍କରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା
- ୫.୩.୧ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ
- ୫.୩.୨ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ
- ୫.୪ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବର୍ଣ୍ଣର ବିଭାଗୀୟତା
- ୫.୫ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ଥାନ
- ୫.୬ ଯୁକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆ ଲିପି ଓ ବନାନ
- ୫.୬ ଶବ୍ଦ ଗଠନ
- ୫.୮ ଶୁଦ୍ଧ - ଅଶୁଦ୍ଧ ବିଚାର
- ୫.୯ ତୁମ ପାଇଁ କାମ

୫.୧ ପଠନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ :

ଏହି ବିଷୟରେ ପଢ଼ିସାରିବା ପରେ ତୁମେ

- ଓଡ଼ିଆ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ଜାଣିପାରିବ ।
- ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ବୁଝିବା ପରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ।
- ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣର ବିଭାଗୀୟତା ଓ ଶୁଦ୍ଧ - ଅଶୁଦ୍ଧ ବିଷୟରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଧାରଣା ହେବ ।
- ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଯେ, ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ଏହା ଅନୁଭବ କରିପାରିବ ।

ବିଷୟ ପରିଚୟ

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ,ତୁମେମାନେ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାରିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବିଷୟ ବୁଝିଥିବ, ଆମ ଭାଷାରେ ଏମିତି କେତେକ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଅଛି ଯାହାକି ନିଆରା ଏବଂ ନିଜସ୍ଵ। ଧରାଯାଉ ନାମକରଣ। ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚାରି ଜାଗାରେ ଚାରିଗୋଟି ଅଞ୍ଚଳ

ଅଛି ଯାହାକି ବର୍ଷ ଓ ବନାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଶ କୌତୂହଳପ୍ରଦ । ସେହି ଚାରିଟି ନାମ ହେଉଛି - ପିପିଲି, ବିରିଡି, ଚିକିଟି, ତିହଡି । ଆଉ ଗୋଟେ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିବ । ସେ କଥାଟି ହେଉଛି, ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଅନେକ ଶବ୍ଦ ମୂଳତଃ ଆମର ନୁହେଁ, ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟବହାର ହେତୁ, ସେସବୁ ଶବ୍ଦ ଏବେ ଆମ ଭାଷାର ସଂପଦ । ଆମେ ଯଦି ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟରେ ଥାଇ ଏଭଳି କେତୋଟି ନିର୍ବାଚିତ ନିତିଦିନିଆ ଶବ୍ଦର ତାଲିକା କରିବା , ତେବେ ସେ ତାଲିକାଟି ଏମିତି ହୋଇପାରେ -

ତେଲୁଗୁ ଭାଷା (ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟରେ ଥିବା)

ମାଳ	କୁମ୍ଭୁଟି
ପୁଷ୍ପି	ଡିବି
ଗିନା	କାତ
ରାଶ	କଡା
ଗୁଣ୍ଡିଚା	ଡେରା

ତାଲିମ୍ ଭାଷା (ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟରେ ଥିବା)

ସାନ	ଖାଲ
କୋଇଲି	ଡାଟି
ଗୋଡ଼ି	ଡଣ୍ଡି
କଡା	ପେଟୀ
ଠିକ୍	ପଲ

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ସମୂହର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ । ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଆମେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ । ଯେମିତିକି -

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟରେ ଥାଇ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ -

କଇଁଛ	ବାଡ଼ି
ବିଲ	କୋଡ଼ି(କୋଡ଼ିଏ)
ପୋକ	ପଡା(ଗାଁ)
ଚୋପା	ଚୁଆ(ଛୋଟ ପୋଖରୀ)
ଡଙ୍ଗା	ଖୁଡ଼ୀ

ପଣ୍ଡା	ବରୁଆ
ଡିଙ୍କି	ଘୁଷୁରି
ରୁଟି	ଗୋଧୂ
ଟୋକେଇ	ପଣସ
ମୋଟା	ଡାହି(ଛୋଟ ଡାଳ)

ସେହିପରି ଆହତ ବା ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦର ବହୁ ପ୍ରଭାବ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ, ଆମେ ଆମ ବ୍ୟବହାରର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ ସ୍ନେହକୁ ସିଲଟ, ଗ୍ଲାଇକୁ ଗିଲାସ, କ୍ଲାଇକୁ କିଲାସ, ଆଲମୀରାକୁ ଆଲମୀରୀ, ରିକ୍ଟାକୁ ରେକ୍ଟା, ସ୍କଲକୁ ଇସ୍କୁଲ କରିଦେଉଛୁ । ତେବେ ଆମେ ନିତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଅନେକ ଆହତ ଶବ୍ଦ ଆମ ଭାଷାର ବ୍ୟାବହାରିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ଦର୍ଶାଇବାରେ ସହାୟକ ହୋଇ ଥାଏ । କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଦେଖିବା –

ଆହତ ବା ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ (ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟରେ ଥାଇ ଗଠିତ)

ଅବକାରୀ	ଅଙ୍ଗୁର	ଅସନା	ଅଫିମ	ଅରଜି
ଅକଲ	ଅଦାଲତ	ଅମାର	ଆରାମ	ଅମଳ
ଆଇନା	ଆମଦାନୀ	ଆଚାର	ଅସ୍ତ୍ର	ଏଡଲା
ଇସାରା	ଇସ୍ତଫା	ଇସ୍ତାହାର	ଓରଫ	ଓଜନ

ଆହତ ବା ବୈଦେଶିକ ଶବ୍ଦ (ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟରେ ଥାଇ ଗଠିତ)

କଫ	କାରୁ	ଦଶା	କଜିଆ	ତାରିଖ	
କଲମ	ତାମସା	ତହବିଲ	କମ୍	କାଲ	
କାରିଗର	କାରବାର	କରଜ	କିଣ୍ଡି	କୁଲି	
ତାରକସି	ଜହର	ଦରକାର	ଜଲ୍‌ଦି	ଦରଖାସ୍ତ	
ନଗଦ	ତୋପ	ଖାତା	ଦୁନିଆ	ତୋଫାନ	
ଖଜଣା	ହୁକୁମ	ନମୁନା	ଖିଆଲ	ଫସଲ	
ନରମ	ଖର୍ଚ୍ଚ	ଫିକର	ନାସପାତି	ଖଲାସ	
ଖାସି	ବାଦାମ	ବାର	ଖାତିର	ବଜାର	
ଖାକି	ପସନ୍ଦ	ଖାଲ	ଫାଇଦା	ଖିଆଲ	ଇତ୍ୟାଦି ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ,ମନେରଖ ଭାଷା ହେଉଛି ବହିଯାଉଥିବା ନଳା । ତେଣୁ ଆମ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଗଠିଶାଳା ଚିର ପ୍ରବହମାନ ନକରିବ ଭଳି କାହିଁ କେଉଁ ଯୁଗରୁ ଆଜିଯାଏଁ ଗଠି କରିଆସିଛି । ଆମେ ଦେଖିଲେ ଭାଷାର ସଂପଦ ହେଉଛି ଶକାବଳୀ । ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ ଓ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷାକୁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟମୟ କରିଥାଏ । ଆମ ଭାଷାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଶକାବଳୀ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ପ୍ରଦାନ

କରିଛି । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବ୍ୟବହାରିକ ଉଦାହରଣକୁ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଦେଖିଲେ ଯେ, ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଗଠିତ ବହୁ ଶବ୍ଦ ଯଦିଓ ଆମର ନିଜସ୍ଵ ନୁହେଁ ତେବେ ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଏବେ ଆମ ଭାଷାର ସମ୍ପୃକ୍ତି ହୋଇଯାଇଛି । ତେଲୁଗୁ ,ତାଲିମ ଭଳି ଦ୍ରାବିଡ଼ ଭାଷା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆରବୀ, ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ, ଫରାସୀ,ଇଂରାଜୀ ଭଳି ବୈଦେଶିକ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ପଡ଼ିଛି । ଫଳରେ ସେହିସବୁ ଭାଷାର ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଆମେ ଆମ ବ୍ୟବହାରିକ ସୁବିଧା ହେତୁ ଆମ ଭାଷାକୁ ନେଇଆସିଛେ । ଏହିସବୁ ଶବ୍ଦ ଏବେ ଆମର ନିତିଦିନିଆ ବ୍ୟବହାରରେ ଆସୁଛି । ଏହା ଆମ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଓ ବନାନର ଖାଲି ବିବିଧତା ଦର୍ଶାଉ ନାହିଁ , ବରଂ ଏହିସବୁ ଶବ୍ଦ ଆମ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାରିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅନେକାଂଶରେ ପୂରଣ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିଛି । ତୁମେ ମାନେ ଭାଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗର ମାଧ୍ୟମ ବା ଭାବ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନର ବାହକ ମାତ୍ର ନୁହେଁ । ଭାଷା ଦେଇଥାଏ ପରିଚିତି । ଭାଷାକୁ ନେଇ ଅସ୍ମିତା । ଭାଷା ପାଇଁ ହିଁ ପରିଚୟ । ଭାଷାର ସାମା ସରହଦ ନଥାଏ । ଭାଷା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଦର କରେ । ଭାଷା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆପଣେଇ ନିଏ । ଭାଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ । ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ଘନିଷ୍ଠ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ମନେରଖ ଆମେ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟାକରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଅଶୁଦ୍ଧ । ସେହି ଶବ୍ଦ ସବୁ ଆମେ ବ୍ୟବହାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହୁଏତ ଚଳାଇ ନେଉଛୁ ବା ଗ୍ରହଣ କରି ନେଉଛୁ । ତେବେ ତୁମେ ମାନେ ଯେହେତୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶବ୍ଦ ବିଷୟରେ ଅଧ୍ୟୟନର ଆଗ୍ରହ ରଖୁଛ ତେଣୁ ତୁମେ ମାନେ ଅନ୍ତତଃ ସେହି ସବୁ ,ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରୁ ଅଶୁଦ୍ଧ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ବୁଝି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଦିଗରେ ହୁଏତ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବ । ଆମେ ଯଦି ପ୍ରଥମେ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ବିଚାର କରିବା ତେବେ ଅ, ଆ,ଇ,ଉ,ଐ,ଓ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଗଠିତ କେତୋଟି ଶବ୍ଦର ବିଚାର କରିବା ,ଯେମିତିକି –

‘ଅ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ –	<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
	ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ	ଅକ୍ଷୁଷ୍ଣ
	ଅଦ୍ୟାପିସୁଦ୍ଧା	ଅଦ୍ୟାପି ବା ଏବେସୁଦ୍ଧା
	ଅଧାନସୁ	ଅଧାନ
	ଅନାଟନ	ଅନଟନ
	ଅନାବଶ୍ୟକୀୟ	ଅନାବଶ୍ୟକ
	ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ	ଅନ୍ୟମାନେ
	ଅପୁତ୍ରିକ	ଅପୁତ୍ରକ
	ଅହର୍ନିଶି	ଅହର୍ନିଶ
	ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରି	ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ର

‘ଆ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ବି ସେମିତି ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ଆଜନ୍ମରୁ	ଆଜନ୍ମ ,ବା ଜନ୍ମରୁ
ଆବଶ୍ୟକୀୟ	ଆବଶ୍ୟକ

ଆପଣଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣବଦ	ଆପଣଙ୍କର ,ବା ବର୍ଣ୍ଣବଦ	
ଆତିଶଯ୍ୟତା	ଆତିଶଯ୍ୟ	
ଆରକ୍ତିମ	ଆରକ୍ତ	ଇତ୍ୟାଦି ।

‘ଇ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ସେଉଳି ବିଶେଷ ଯଦିଓ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏନାହିଁ। ତେବେ ଆମେ ବ୍ୟବହାର ବେଳେ ‘ଇତଃସ୍ତତ’ କହିଥାଉ,ଯୋଉଁଠା ଭୁଲ୍ ,ଠିକ୍ ହେଉଛି- ‘ଇତସ୍ତତଃ’, ସେହିପରି ‘ଉ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଦେଖୁ –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ଉତ୍କଳମୟ	ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କର୍ଷତା	ଉତ୍କର୍ଷ
ଉତ୍ସର୍ଗିତ	ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ
ଉଦ୍‌ଗାରଣ	ଉଦ୍‌ଗିରଣ
ଉପଯୋଗୀତା	ଉପଯୋଗିତା

‘ଏ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆମେ ଯଦି ବିଚାରକୁ ନେବା,ତେବେ ଦେଖିବା –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ଏକତ୍ରିତ	ଏକତ୍ର
ଏବେ ବି ମଧ୍ୟ	ଏବେ ବି ,ବା ମଧ୍ୟ

ସେହିପରି ‘ଐ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>	
ଐ୍ୟକ୍ୟତା	ଐ୍ୟକ୍ୟ ,ବା ଏକତା	
ଐ୍ୟତିହ	ଐ୍ୟତିହ୍ୟ	ଇତ୍ୟାଦି ।
<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>	
ଐସ୍ଵୀ ବକୃତା	ଐସ୍ଵିନୀ ବକୃତା	
ଐଃପ୍ରୋତ	ଐପ୍ରୋତ	ଇତ୍ୟାଦି ।

ତେବେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ,ମନେରଖ,ଏହି ଅଶୁଦ୍ଧ-ଶୁଦ୍ଧ ବିଚାର କେବଳ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରୁ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯେ ଖାଲି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ ତା ନୁହେଁ,ଆମେ ନିତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ବହୁ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଶୁଦ୍ଧ-ଶୁଦ୍ଧ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ। ଆମେ ବାରମ୍ବାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭୁଲ୍ ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତାକୁ ହୁଏତ ଆମ ପାଇଁ ଠିକ୍ ବୋଲି ଆମେ

ଭାରୁଆଇ ପାରୁ,ତେବେ ତୁମେ ମାନେ ଯେହେତୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ତେଣୁ କୋଉଟା ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ, କୋଉଟା ଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ସେ ବିଷୟରେ ଜାଣିରଖିବା ଉଚିତ ।

‘କ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଯଦି ବିଚାରକୁ ନେବା ତେବେ ଦେଖିବା –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
କରିବାକୁ ନ ଦେବା	କରାଇ ନଦେବା
କାଳନ୍ଦି	କାଳନ୍ଦୀ
କିଏ କହିପାରିବ ନାହିଁ	କେହି କହିପାରିବ ନାହିଁ
କିମ୍ପା	କିପାଁ
କିମ୍ପୂତ କିମ୍ପାକାର	କିମ୍ପୂତ କିମ୍ପାକାର
କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୂ	କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୂ

‘ଖ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଯଦିଓ ସେଭଳି ଆଖଦୃଶିଆ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ, ତେବେ ‘ଗ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ କିଛିଟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ,ଯେମିତିକି –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ଗୋଲକଚନ୍ଦ୍ର	ଗୋଲୋକଚନ୍ଦ୍ର
ଗବ୍‌ଗବ୍	ଗଦ୍‌ଗଦ୍
ଗଳଖକ୍ଷ୍ମା	ଗଳଧକ୍ଷ୍ମା

ଇତ୍ୟାଦି ।

ସେହିପରି ‘ଚ’ ଓ ‘ଜ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଏହି କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ,

‘ଚ’	<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
	ଚଳଚିତ୍ର	ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
	ଚତୁରତାପଣ	ଚତୁରତା ,ବା ଚତୁରତା
	ଚାକଚିକ୍ୟ	ଚାକଚକ୍ୟ

ଇତ୍ୟାଦି ।

‘ଜ’	<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
	ଜ୍ୟୋତୀନ୍ଦ୍ର	ଜ୍ୟୋତିରିନ୍ଦ୍ର
	ଜଗତ୍‌ବନ୍ଧୁ	ଜଗଦ୍‌ବନ୍ଧୁ

‘ଧ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଯଦିଓ ଅନେକ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଆଖିରେ ପଡେ ନାହିଁ, ତେବେ ଯେଉଁ କେତୋଟି ପଡେ ତାହା ବେଶ୍ ଆଖୁଦୃଶିଆ, ଯେମିତିକି –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ଧୂମ୍ରପାନ	ଧୂମପାନ
ଧୂବ	ଧୂବ

ତେବେ ‘ନ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଏମିତି ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ ,ଯେମିତିକି –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ନଅଣିଆ	ନିଅଣିଆ
ନକ୍	ନରକ
ନାଁ	ନା
ନାନାଦି	ନାନା
ନିଃସଙ୍ଗୀ	ନିଃସଙ୍ଗ
ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର	ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ
ନିରପରାଧୀ	ନିରପରାଧ
ନିରହକାରୀ	ନିରହକାର
ନିରୁସ୍ୱାହିତ	ନିରୁସ୍ୱାହ,ଅନୁସ୍ୱାହିତ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ	ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ
ନିର୍ଦ୍ଦିନୀ	ନିର୍ଦ୍ଦିନ
ନିଲୋଭୀ	ନିଲୋଭ
ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନୀୟ	ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ

ଇତ୍ୟାଦି ।

ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏମିତି ଅନେକ ଶବ୍ଦରେ ଆମେ ଦେଖୁ ଶୁଦ୍ଧ -ଅଶୁଦ୍ଧ ଭେଦ । ଏସବୁ ହୁଏତ ବ୍ୟବହାରିକ ଓଡ଼ିଆରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇସାରିଲାଣି,ତେବେ ଲିଖିତ ଓଡ଼ିଆରେ ଏହା ଆଦୌ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଲିଖିତ ଓଡ଼ିଆରେ ବର୍ଣ୍ଣର ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ,ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର ଜରୁରୀ ।ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଗଠିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ, ଏହା ଖାଲି ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦର

ବନାନ ପାଇଁ ଯେ ଜରୁରୀ ତା ନୁହେଁ ,ଆମର ଭାଷାଜ୍ଞାନ ବଢ଼ାଇବାରେ ବି ଏହା ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଆମେ ଆମ ଭାଷାର କିଭଳି ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ବା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବା ସେଥିପାଇଁ ଶବ୍ଦର ଶୁଦ୍ଧ - ଅଶୁଦ୍ଧ ବିଚାରର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ, ଏଥର ଆମେ ‘ପ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା-

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>	
ପରିଣାମଫଳ	ପରିଣାମ	
ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ	ପରିତ୍ୟାଜ୍ୟ	
ପାଷାଣ	ପାଷଣ	
ପିଶାଚିନୀ	ପିଶାଚୀ	
ପୂଜ୍ୟାସ୍ତବ	ପୂଜାସ୍ତବ	
ପୌରହିତ୍ୟ	ପୌରୋହିତ୍ୟ	
ପ୍ରତିଟି ଘର	ପ୍ରତି ଘର	
ପ୍ରତି ଘରେ ଘରେ	ପ୍ରତିଘରେ	
ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ	ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ	
ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ	ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ	ଇତ୍ୟାଦି ।

ସେହିପରି ଆମେ ‘ବ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଦେଖିଲେ ଦେଖିବା –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ବୟାକରଣିକ	ବୈୟାକରଣିକ
ବାହାନ	ବାହନ
ବାହ୍ୟିକ	ବାହ୍ୟ
ବିଷର୍ଣ୍ଣ	ବିଷଣ୍ଣ
ବାସ୍ତବିକ୍	ବାସ୍ତବିକ
ବଳକ୍ୱାର	ବଳାକ୍ୱାର

ବୈଷମ୍ୟତା

ବୈଷମ୍ୟ ,ବା ବିଷମତା

‘ମ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ନେଇ ଗଠିତ କେତେକ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଏଠାରେ ଅଶୁଦ୍ଧମତ୍ତ -ଶୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆଲୋଚନା କରିପାରିବା,ଯେମିତିକି –

ଅଶୁଦ୍ଧ

ଶୁଦ୍ଧ

ମଧରାତ୍ରି

ମଧରାତ୍ରି

ମନକାମନା

ମନସ୍କାମନା

ମନବାଞ୍ଛା

ମନୋବାଞ୍ଛା

ମନମାଳିନୀ

ମନୋମାଳିନୀ

ମନ୍ତ୍ରାମଣ୍ଡଳ

ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ

ମାମୁଁ

ମାମୁ

ମୁନିଆଁ

ମୁନିଆ

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ଆମେ ଯଦି ‘ଯ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦର ବିଚାର କରିବା,ତେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା –

ଅଶୁଦ୍ଧ

ଶୁଦ୍ଧ

ଯଦ୍ୟପି ମଧ୍ୟ

ଯଦ୍ୟପି

ଯମେଶ୍ୱର

ଯମେଶ୍ୱର

ଯାତାୟତ

ଯାତାୟତ

ଯାନବାହାନ

ଯାନବାହନ

ଯାବତୀୟ ବିଷୟ ସକଳ

ଯାବତୀୟ ବିଷୟ

ସେହିପରି ‘ର’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା କେତୋଟି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ –

ଅଶୁଦ୍ଧ

ଶୁଦ୍ଧ

ରଜସ୍ୱାଳା

ରଜସ୍ୱଳା

ରୁଦ୍ରାୟଣୀ

ରୁଦ୍ରାଣୀ

ରକ୍ତିମତା

ରକ୍ତିମା

ରଜକିନୀ

ରଜକୀ

ଇତ୍ୟାଦି ।

‘ଲ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ନାହିଁ । ତେବେ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଆଖିରେ ପଡେ, ତାହା ଏଠାରେ ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ-

ଅଶୁଦ୍ଧ

ଶୁଦ୍ଧ

ଲକ୍ଷ୍ମୀମତ୍ତ

ଲକ୍ଷ୍ମୀବତ୍ତ

ଲଜ୍ଜ୍ୟା

ଲଜ୍ଜା

ଲିଖନୀୟ

ଲେଖନୀୟ

ଲେଖାଁଏ

ଲେଖାଁଏଁ

ଲାଘବତା

ଲଘୁତା,ବା ଲାଘବ

ଇତ୍ୟାଦି ।

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ‘ଶ’, ‘ଷ’ ଓ ‘ସ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନତ୍ରୟୀ ମଧ୍ୟରୁ ଆମେ ‘ଶ’ ଓ ‘ସ’ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ନେଇ ଗଠିତ କେତେକ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦର ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । କାରଣ ‘ଷ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଭେଦାଭେଦ ନେଇ ବିଶେଷ ଆଖିଦୃଷିଆ ଶବ୍ଦ ବା ଶବ୍ଦାବଳୀ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ଆସ ଏବେ ଦେଖିବା

‘ଶ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ-

ଅଶୁଦ୍ଧ

ଶୁଦ୍ଧ

ଶଶାଭୂଷଣ

ଶଶିଭୂଷଣ

ଶୀକାର

ଶିକାର

ଶୁତଲିଖନ

ଶୁତଲିଖନ

ଶେଷପରିଣତି

ପରିଣତି

ଶେଷ ପରିଣାମ

ପରିଣାମ

ଶୁଣ୍ଠି

ସୁଣ୍ଠି

ସେହିପରି ‘ସ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଦେଖିପାରିବା -

ଅଶୁଦ୍ଧ

ଶୁଦ୍ଧ

ସକ୍ଷମ

କ୍ଷମ

ସଞ୍ଚିତ	ସଂଯତ	
ସଞ୍ଜେ ବି	ସଞ୍ଜେ	
ସତ୍	ସ୍ୱତ୍	
ସବାନ୍ଧବେ	ସବାନ୍ଧବ	
ସବିନୟପୂର୍ବକ	ସବିନୟ	
ସମାସ୍ପନ୍ଧ	ସମସ୍ପନ୍ଧ	
ସମାସ୍ୟା	ସମସ୍ୟା	
ସୁକେଶିନୀ	ସୁକେଶୀ	
ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ	ସାକ୍ଷିଗୋପାଳ	
ସ୍ୱର୍ଗତଃ	ସ୍ୱର୍ଗତ	
ସ୍ୱଭାବିକ	ସ୍ୱଭାବିକ	ଇତ୍ୟାଦି ।

‘ହ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ କେତୋଟି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କଥା ଏବେ ଦେଖିବା –

<u>ଅଶୁଦ୍ଧ</u>	<u>ଶୁଦ୍ଧ</u>
ହା-ହତାଶ	ହା-ହୁତାଶ
ହୁଏତ	ହେବତ ,ବୋଧହୁଏ

ସେହିପରି ‘କ୍ଷ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଦେଖୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ । ଏହାକୁ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁ । ତେବେ ଏହା ଅଶୁଦ୍ଧଶବ୍ଦ ,ଏହା ଭୁଲ୍ ଶବ୍ଦ । ଠିକ୍ ଶବ୍ଦଟି ହେଲା ‘କ୍ଷୁଷ୍ଣ’ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ,ଆମେ ‘ଅ’ ଠାରୁ ‘କ୍ଷ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅଶୁଦ୍ଧ -ଶୁଦ୍ଧ ଭେଦା ଭେଦ ବିଚାର କରି କେଉଁଟା ଭୁଲ୍ ,କେଉଁଟା ଠିକ୍ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଏହା ଖାଲି ଆମ ଭାଷା ବିଜ୍ଞାନ ବଦଳିବାରେ ସହାୟକ ହେବନାହିଁ ଆମର ଲିଖିତ ଓ କଥିତ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟବହାର ବା ପ୍ରୟୋଗରେ ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ –

(କ) ରେଖାଙ୍କିତ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଗଠିତ ଅଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଶୁଦ୍ଧ ରୂପ ଲେଖ ।

ଅକ୍ଷର, ଅନାଚନ, ଉଚ୍ଚାରଣ, ଉଚ୍ଚଳମୟ, ସ୍ୱୀତିହ, ଓତଃପ୍ରୋତ ।

ଖ) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଶୁଦ୍ଧ ରୂପ ଲେଖ ।

କାଳନ୍ଦୀ, ଗୋଲକ ଚନ୍ଦ୍ର, ଚଳଚିତ୍ର, ତୃତୀ,ଦାରିଦ୍ରତା ,ଦିଲ୍ଲୀପ, ଦିଗାମ୍ବର, ଧୂମ୍ରପାନ, ନଅଷ୍ଟିଆ , ନିର୍ଦ୍ଦିନୀ,ପୂଜ୍ୟାସ୍ୱଦ, ପୌରହିତ୍ୟ, ବାହାନ, ବିଷ୍ଣୁ, ମାମୁଁ, ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ, ଯାତାୟତ, ଲକ୍ଷ୍ମୀନନ୍ଦ, ଶାକାର, ସମାସ୍ୟା ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ,ତୁମେ ମାନେତ ଜାଣିଲ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନନେଇ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଏ ତାହାକୁ ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ ବା (Vowel) କୁହାଯାଏ । ତେବେ ତୁମପାଇଁ କାମ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକ ତଳେ ଲେଖି ସେହି ସବୁ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଶବ୍ଦ ଗଠନ କର ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ଆମେ ପଢ଼ିଲେ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଅନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ବା (Consonant) କୁହାଯାଏ। ତୁମପାଇଁ ଏବେ କାମ ହେଉଛି, ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଥିବା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଦଶଟି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ତଳେ ଲେଖି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଗଠନ କର।

ବର୍ଣ୍ଣ ମାନଙ୍କର ବିଭାଗୀକରଣକୁ ସଜାଇ ଦିଅ ।

କଣ୍ଠ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ

ତାଳବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ

ମୂର୍ଦ୍ଧନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ

ଦନ୍ତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ

ଓଷ୍ଠ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ

ଆମେମାନେ ପଢ଼ିଲେ, ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗହେଲେ ତାହାକୁ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କୁହାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଣ୍ଣର ପଂଚମ ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ସେହି ବର୍ଣ୍ଣର ଅନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ମାନଙ୍କର ସଂଯୋଗରେ ଗଠନ ହେଉଥିବା ଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆମେ ଅନୁନାସିକ ଯୁକ୍ତ

ବର୍ଷ କହୁ । ଡ,ଞ,ଶ,ନ,ମ – ଏହି ପାଠଟି ବର୍ଷ ହିଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର ଯଥାକ୍ରମେ ପଠନ ବର୍ଷ । ଏହାକୁ ନେଇ କୋଡିଏଟି ଅନୁନାସିକ ଯୁକ୍ତବର୍ଷ ହୋଇଥାଏ । ଯେମିତିକି କ ବର୍ଷରେ କ ,ଙ,ଞ, ଙ(ପଙ୍କ,ଶଙ୍ଖୀ,ଲବଙ୍ଗ),ଚ ବର୍ଷରେ ଚ,ଞ, ଞ, -ଞ (ବିଂଚଣା,ମନବାଂଛା,ପିଞ୍ଜରା,ପଞ୍ଜା) ଚ ବର୍ଷରେ ଶ୍ଵ,ଞ, ଶ୍ଵ (ଅଶ୍ଵ, ଲଶ୍ଵଣ, ଅଶ୍ଵା, ଶ୍ଵଶ୍ଵ) ଚ ବର୍ଷରେ ଡ, ଢ, ଢ, ଢ (ଦାଢ, କାଢ, ଜାଢ, କାଢ) ଓ ପ ବର୍ଷରେ ଫ, ଫ, ଫ, ଫ (ତଫ, ଲଫ, ଆଫ, ଶ୍ଵଫ) ଇତ୍ୟାଦି ।

ତେବେ ଏବେ ତଳେ ଥିବା ରେଖାରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

‘କ’ ବର୍ଷ

‘ଚ’ ବର୍ଷ

‘ତ’ ବର୍ଷ

‘ପ’ ବର୍ଷ

‘ଢ’ ବର୍ଷ

ଅନୁନାସିକ ବର୍ଷ

ଓଡିଆ ବର୍ଷର ଉଚ୍ଚାରଣ ସାଧାରଣତଃ ଆଠ ପ୍ରକାରର । ଯେମିତିକି- କଶ୍ଵ - ଅ, ଆ, ହ ମୂର୍ଦ୍ଧା- ଉ, ଚ,ଠ,ଡ,ଢ,ର,ଷ,ଜିହ୍ଵା- କ,ଖ,ଗ,ଘ,ଙ,ଚ,ଦନ୍ତ-ତ,ଥ,ଦ,ଧ,ନ,ଲ,ଓ,ଜ,ନାସିକା-ଡ,ଞ,ଶ,ନ,ମ, ତାକୁ -କ,ଚ,ଚ,ଞ,ଞ,ଯ,କଶ୍ଵ ତାଲବ୍ୟ - ଏ,ଏ, କଶ୍ଵେଷ୍ୟ -ଓ,ଓ,ଏ । ତେବେ ବ୍ୟବହାର ଅନୁଯାୟୀ ଆମେ,ଓଡିଆ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାକୁ କଶ୍ଵ୍ୟ,ବର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥାଉ,ଯେମିତିକି -କଶ୍ଵ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ କ,ଖ,ଗ,ଘ,ଙ, ତାଲବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଚ,ଞ, ଙ,ଞ,ଞ ମୂର୍ଦ୍ଧନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଝ,ଠ, ଢ,ଢ,ଶ,ଦନ୍ତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଢ,ଥ,ଦ,ଧ,ନ୍ ଏବଂ ଓଷ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣରେ ପ,ପ,ବ,ଭ,ଏବଂ ମ୍ କୁ ଆମେ ରଖିଥାଉ । ଏବେ ତୁମ ପାଇଁ କାମ ହେଉଛି ତଳେ ଥିବା ରେଖାରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ, ଓଡିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ବିଷୟରେ ଆମେ ଜାଣିଲେ,ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ,ଓଡିଆ ଭାଷାର ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅ,ଇ,ଉ,ଚା ଏହି ଚାରଟି ହ୍ରସ୍ଵ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ । ସେହିପରି ଆ,ଇ,ଉ,ର ଏହି ଚାରଟି ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ । ଅପରପକ୍ଷରେ ଏ,ଏ,ଓ,ଓ,ଏ କୁ ଆମେ ମିଶ୍ରିତ ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ କହିପାରିବା । ଏବେ ସଜାଇଲେଖ ।

ହ୍ରସ୍ଵ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ

ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ

ମିଶ୍ରିତ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ

ଆମେ ଆଉ କେତୋଟି କଥା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଲେ, ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ସମୁଦାୟ ଅଣଚାଶଟି ବର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି । ‘କ’ ଠାରୁ ‘ମ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିଶିଷ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆମେ ବର୍ଣ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ କହିଥାଉ । ପ୍ରତିଟି ବର୍ଣ୍ଣ ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଣ୍ଣର । ଯେମିତିକି – ‘କ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ କ,ଖ,ଗ,ଘ,ଙ, ‘ଚ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଚ,ଛ,ଜ,ଝ,ଞ, ‘ଟ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଟ,ଠ,ଡ,ଢ,ଣ । ‘ତ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ତ,ଥ,ଦ,ଧ,ନ ଏବଂ ‘ପ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ପ,ଫ,ବ,ଭ,ମ କୁ ଆମେ ସଜାଇରଖୁ । ଆମ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆମେ ସଂକ୍ଷେପରେ ‘କଚଟପ’ କହିଥାଉ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଡ,ଞ,ଣ,ନ,ମ ଉଚ୍ଚାରଣରେ ନାକର ସହାୟତା ନିଆଯାଉଥିବାରୁ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଣ୍ଣ ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପରିଚିତ, ଇଂରାଜୀରେ ଏହାକୁ ଆମେ Nasal sounds ବା Nasals ବୋଲି ସାଧାରଣତଃ କହିଥାଉ ।

ଏବେ ତୁମେମାନେ କୋଡ଼ିଏଟି ଅନୁନାସିକ ଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ସଜାଇଦିଅ -

‘କ’ ବର୍ଣ୍ଣ

‘ଚ’ ବର୍ଣ୍ଣ

‘ଟ’ ବର୍ଣ୍ଣ

‘ତ’ ବର୍ଣ୍ଣ

‘ପ’ ବର୍ଣ୍ଣ

ଏହି କୋଡ଼ିଏ ଟି ଅନୁନାସିକ ଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ସଜାଇ ଲେଖ ।

ଷଷ୍ଠ ଏକକ: ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର

ଆମେ ମାନେ ପଢ଼ିଲେ ଯେ, ବାକ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପଦରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚନା ମିଳେ ତାହାକୁ କ୍ରିୟାପଦ କୁହାଯାଏ । ପଢ଼ିବା, ଲେଖିବା, ହସିବା, କାନ୍ଦିବା, ବସିବା, ଉଠିବା, ଖେଳିବା, ବୁଲିବା, ଶୋଇବା, ନାଚିବା ଇତ୍ୟାଦି । ତେବେ କ୍ରିୟାର ସମୟ ସୂଚକ ରୂପକୁ କାଳ କୁହାଯାଏ । ଏହି କାଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନି ପ୍ରାକାରର – ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ, ଅତୀତ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ, ଇଂରାଜୀରେ ଏହାକୁ Tense କୁହାଯାଏ ।

କାଳ

ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ   ଅତୀତ କାଳ   ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ
(Present Tense)   (Past Tense)   (Future Tense)

ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ (Present Tense) ର ଉଦାହରଣ ଆଗରୁ ଦେଖିଥିଲେ । ଏବେ ଆଉ କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା-

- କ) ଆଦ୍ୟା ପାଠ ପଢ଼ୁଛି ।
- ଖ) ପ୍ରାୟୁ ଗୀତ ଗାଉଛି ।
- ଗ) ମୁଁ ଚିଠି ଲେଖୁଛି ।
- ଘ) ଡେଜି ପରିବା କାରୁଛି ।
- ଙ) ଆମେ ଭୋଗ ଖାଉଛୁ ।

ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ ବିଷୟରେ ତୁମେ ମାନେ ଜାଣିଲ । ଏବେ ତୁମେ ପାଇଁ କାମ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳର ଆଉ ପାଠଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖ ।

ଅତୀତ କାଳ (Past Tense) ର ଉଦାହରଣ, ତୁମେମାନେ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲ । ତେବେ ଆଉ କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟକର –

- କ) ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପୁରୀ ଯାଇଥିଲେ ।
- ଖ) ଲୀନା ଗତବର୍ଷ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ।
- ଗ) ଆମେ କାଲି ସିନେମା ଯାଇଥିଲୁ ।
- ଘ) ପୂଜା ଗତମାସରେ ବିଦେଶ ଯାଇଥିଲା ।
- ଙ) ମୁଁ ସାହିତ୍ୟ ସଭାରୁ ଫେରିଲି ।

ଅତୀତ କାଳ ବିଷୟରେ ତୁମମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଆଉ ଚିକେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ଯେଉଁ କ୍ରିୟାରୁ କାମଟି ସରିଯାଇଥିବାର ସୂଚନା ମିଳେ ସେହି କ୍ରିୟା ଅତୀତକାଳ କ୍ରିୟା । ଏବେ ତୁମେ ମାନେ ଆଉ ପାଠଟି ଉଦାହରଣ ଲେଖ ।

ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ (Future Tense) ବିଷୟରେ ତୁମେ ମାନେ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲ । ଯେଉଁ କ୍ରିୟାରୁ କାମଟି ଆଗକୁ ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ହେବାର ସୂଚନା ମିଳେ, ତାହା ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ କ୍ରିୟା । ଏବେ ଆଉ କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟକର –

- କ) ବିନୋଦ କାଲି ବାଲେଶ୍ଵର ଯିବ ।
- ଖ) ଆର ମାସରେ ଫଂଚାୟତ ନିର୍ବାଚନ ହେବ ।
- ଗ) ସେ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁରେ ଚାକିରି କରିବ ।
- ଘ) ଆଶିଷ ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବ ।
- ଙ) ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆମେ ପଢ଼ିବୁ ।

ଏସବୁ ଉଦାହରଣ ଦେଖିଲା ପରେ ତୁମେ ମାନେ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ ବିଷୟରେ ଭଲ ଧାରଣା କରିସାରିବଣି । ଏବେ ତୁମେ ମାନେ ନିଜେ ପାଠଟି ଉଦାହରଣ ଦେଇ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ କଣ ବୁଝାଇ ଦିଅ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ,ଆମେ ମାନେ ଦେଖିଲେ କ୍ରିୟାର କାଳ ତିନି ପ୍ରକାରର । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅତୀତ କାଳ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ (Present Tense) ଯାହା ଏବେ ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଉଥିବାର ସୂଚନା ଦିଏ, ଅତୀତ କାଳ (Past Tense) ଯାହା କାମ ସରିଯାଇଥିବାର ସୂଚନା ଦିଏ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ (Future Tense) କାମଟି ଆଗକୁ ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ହବାର ସୂଚନା ଦିଏ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ,ତୁମେମାନେ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ (Vowel) ବିଷୟରେ ଜାଣିଲ, ଏବେ ଆସ ଦେଖିବା ,ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆଦ୍ୟରେ ରଖି ଗଠିତ ହୋଇଥିବା କେତୋଟି ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଓ ତାର ବ୍ୟବହାର । ପ୍ରଥମେ ଆସ ଦେଖିବା ‘ଅ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ –

ଅଇ – ବସ୍ ରେ ଗାଁକୁ ଯିବା ବାଟରେ ତା’କୁ ଅଇ ଲାଗିଲା ।

ଅଇନା – ଅଇନା କେବେ ମିଛ କହେନା, କୁହାଯାଏ ।

ଅକଲ- ଏ ଘଟଣା ଦେଖି ତା’ ଅକଲ ଗୁଡୁମ୍ ।

ଅକ୍ଷତ – ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଧାର କରାଗଲା ।

ଅଖ – କୁହାଯାଏ ସଂସାର ଚକରେ ସମୟ ଅଖ ।

ଅଗ – ତା କଥାରେ ଅଗ ନାହିଁ କି ବାଗ ନାହିଁ ।

ଅଚକ – ଘଟଣାରେ ସଂପୃକ୍ତି ପାଇଁ ପୁଲିସ ତାକୁ ଅଚକ ରଖିଛି ।

ଅଚଳ – ବସ୍ ଦୁର୍ଘଟଣା ପାଇଁ ,ବିଧାନ ସଭାକୁ ଅଚଳ କରିଦିଆଗଲା ।

ଅତଏବ – ଅତଏବ ,ପାଠ୍ୟପାଠ୍ୟ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଥିଲେ ।

ଏବେ ତୁମେ ମାନେ ‘ଅ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆଦ୍ୟରେ ରଖି ଆଉ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର-

---

ଆମେ ଏବେ ଆସ ‘ଆ’ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଏହା ଆଦ୍ୟରେ ରହି ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଯେମିତି-

ଆଇ - ଆଇ ମା କାହାଣୀ ଏବେ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁନି ।

ଆଉ -ଆଉ କିଛି ଆଉ ନଥାଉ ତାର ପୋଷାକ ସଫାସୁତୁରା ।

ଆକଟ - ଏଭଳି କାମ କରିବାକୁ ବଡ଼ଭାଇ ଆକଟ କଲେ ।

ଆକାଶ - ଆକାଶ ର ଦୁର୍ଗମ ଶରତ ଋତୁରେ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ।

ଆଖି - ଆଖିର ଯତ୍ନେନବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆଗ -ଗଣେଶ ପୂଜାରେ ରାଜୁ ଆଗ ଭୋଗ ଖାଇଲା ।

ଆଖୁ - ଆଖୁରୁ ଚିନି ତିଆରି ହୁଏ ।

ଆଚାର -ନିଜର ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ଭଲ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ।

ଆଚୁ - ଏବେ ଆଉ ଗାଁରେ ଆଚୁ ଘର ନାହିଁ ।

ଆଦି -ଶୁଭ୍ରମୁନି ସାରଳା ଦାସଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଆଦି କବି କୁହାଯାଏ ।

ଏମିତି ଅନେକ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଆମେ ଦେଖୁ , ତୁମେ ମାନେ ଏମିତି ‘ଆ’ ଆଗରେ ଥିବା କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରି କେତୋଟି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

‘ଇ’ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ ଆଗରେ ଥିବା ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଆମେ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କରୁ । ଯେମିତିକି –

ଇତି – ଘଟଣାଟି ଏତିକିରେ ଇତି ହେଲା ।

ଇଭ – ହାତୀର ଅନ୍ୟନାମ ଇଭ ।

ଇହ – ସେ ଆଉ ଇହ ଜଗତରେ ନାହାନ୍ତି ।

ଇରା – ଝିଅଟିର ନାଁ ଇରା ।

ଇସାରା – ନନ୍ଦନ କାନନରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଇସାରା ଦେଲା ।

ଇନ୍ଦିରା – ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧି ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମହିଳା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ।

ଇନ୍ଦନ – ବନ୍ଧୁତା ଭାଙ୍ଗିବାରେ ସେ ଇନ୍ଦନ ଯୋଗାଉଛି ।

ଇନାମ (ପୁରସ୍କାର) – ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ତାକୁ ଇନାମ ଦେଲେ ।

ଇମାନ (ବିବେକ) – ମଣିଷର ଇମାନ ସବୁଠୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ଇଲମ (ବୁଦ୍ଧି) – ତୋର କ’ଣ ଚିକିଏ ବି ଇଲମ ନାହିଁ ?

ତୁମେ ମାନେତ ‘ଇ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଆଗରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଓ ସେସବୁ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ଜାଣିଲ, ଏବେ ତୁମେ ‘ଇ’ ଆଗରେ ଥିବା କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରି ସେଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

‘ଇ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଯଦିଓ ଦେଖାଯାଏ,ତବେ ଇ ଆଗରେ ଥିବା ବହୁତ ଶବ୍ଦ ଆଖିରେ ପଡେ ନାହିଁ ।
କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଅବଶ୍ୟ ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୁଏ, ଯେମିତିକି –

ଇଫସା (ପାଇବାର ଇଚ୍ଛା) –

ଇର୍ଷା –

ଇକ୍ଷ (ଲଙ୍ଗଳ ଦଣ୍ଡ)–

ଇଶ (ପ୍ରଭୁ/ସ୍ଵାମୀ) –

ଇଶ୍ଵରୀ (ଦୁର୍ଗା) –

ଇଶାନ (ଉତ୍ତର -ପୂର୍ବ କୋଣ) –

ଇଦୃଶ (ଏଭଳି) –

ଇକ୍ଷତ୍ (ଅନ୍ଧ) –

ଇଫସ୍ତ (ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ) –

‘ଉ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଆଗରେ ଥିବା ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଆମେ ନିତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ, ଯେମିତିକି –

ଉଆ (ଅରୁଆ) –

ଉଆସ (ନଅର) –

ଉଆଁସ (ଅନାବାସ୍ୟା) –

ଉଷୁଡ଼ା –

ଉକୁଣି–

ଉଚ୍ଚ-

ଉଚ୍ଚିତ-

‘ଏ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଆଗରେ ଥିବା ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶବ୍ଦ ଆମର ସବୁଦିନିଆ ବ୍ୟବହାରରେ ଆସିଥାଏ, ଯେମିତିକି –

ଏକ –

ଏକକ-

ଏକା-

ଏଣୁ-

ଏସନ-

ଏମିତି-

ଏଡି(ଗୋଇଠି) -

ଏବଂ -

ଏଣୁରି (ପିଠା) -

ଏଣୁଅ -

ଏବେ ତୁମେ ମାନେ ‘ଏ’ ଆଗରେ ଥିବା ଏମିତି ଆଉ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

‘ଏ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ଅବଶ୍ୟ ବହୁଳ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ତେବେ ଆମେ ମଧ୍ୟଦେଖୁ –

ସାଧିତ୍ଵାସିକ –

ବୈକାଳିକ (ପ୍ରଗାଢ଼) -

ବୈଜ୍ଞାନିକ(ଇଚ୍ଛାଧୀନ) -

ବୈରାବତ (ଇନ୍ଦ୍ରଜ୍ଞ ହାତୀ) -

ବୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ (ଧନ ସଂପତ୍ତି) -

‘ଓ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମ ବହୁ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ପାଇ । ପ୍ରଥମରୁ ‘ଓ’ ଅର୍ଥ ଆଉ ବା ପୁଣି । ସେହିପରି -

ଓଢ଼ -

ଓଖର (କ୍ଷୀର) -

ଓଠ -

ଓଡ଼(ଓଡ଼ିଆ ପାଇକଜାତି) -

ଓଷା -

ଓଦା -

ଓଡ଼ିଆ -

ଓଡ଼ିଶା -

ଓଜନ -

ଓଡ଼ଶ (ଛାରପୋକ)

ଏବେ ତୁମେ ମାନେ ତୁମ ଆଖପାଖରେ ଥିବା ‘ଓ’ ଆଦ୍ୟ ତିଆରି ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରି ତଳେ ଲେଖ ।

ଉଚ୍ଚାରଣ – ଉଚ୍ଚାରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲେ, ଭାବ ସୁନ୍ଦର ହୁଏ ।

ଉଠାଣି – ଜୀବନ ରାସ୍ତାରେ ବହୁ ଉଠାଣି , ଗଢାଣି ଥାଏ ।

ଉଦୟ – ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଉଦୟ ହୁଅନ୍ତି ।

ଏବେ ତୁମେ ମାନ ‘ଉ’ ଆଗରେ ଥିବା କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କର । ସେଥିରେ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର ।

‘ଉ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଆଗରେ ଥିବା ଶବ୍ଦ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ସେତେ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ତେବେ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଆମେ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା । ଯେମିତିକି –

ଉଣା (କମ)

ଉନ (ଦୁର୍ବଳ)

ଉରୁ(ଜଙ୍ଘ)

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵନାଭ (ବୁଦ୍ଧିଆଣୀ)

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ(ଉପର)

ଉର୍ମି (ଜେଉ)

ଯଦି ତୁମ ଆଖ ପାଖରେ ‘ଉ’ ଆଗରେ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଦେଖ, ତେବେ ସେସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ତଳେ ଲେଖ ।

‘ଐ’ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ବହୁଳ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ ପାଉନାହିଁ । କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଅବଶ୍ୟ, ବ୍ୟବହାର ବେଳେ ଆଖିରେ ପଡ଼େ-

ଐଚିତ୍ୟ (ଯଥାର୍ଥତା) -

ଐକତ୍ୟ (ଧୃଷ୍ଟତା)-

ଐପନ୍ୟାସିକ -

ଐଦାସିନ୍ୟ(ଅନାସକ୍ତି) -

ଐରତ (ଆହୁତ ଶବ୍ଦ - ନାରୀ / ଭାର୍ଯ୍ୟା) -

ଐରସ -

ଐଷଧ -

ସେହିପରି ‘ଋ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଆମେ ଦେଖିବା -

ଋକ୍ (ବେଦମନ୍ତ୍ର) -

ଋଣ -

ଋଷ -

ଋତ -

ଋଷୀ (ତପସ୍ଵୀ) -

ଋତୁ -

ଋତି (ଶୁଭ) -

ଏବେ ତୁମମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାମ ଯଦି ‘ଐ’ ଏବଂ ‘ଋ’ ଆଦ୍ୟରେ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଆଖପାଖରେ ଦେଖା ,ତେବେ ସେସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଗୋଟିଏ ତାଲିକା କର ।

ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ତୁମେ ମାନେ ପଢ଼ିଲ ,ଏହା କିଭଳି ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାକୁ ଶୋଭାବଦ୍ଧ କରିଛି ଜାଣିଲ । ଏବେ ଆସ ଦେଖିବା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ନେଇ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଶବ୍ଦାବଳୀ । ‘କ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଠାରୁ ‘କ୍ଷ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ତସମ ,ତଭବ ,ଦେଶଜ ଓ ଆହୁତ ଶବ୍ଦ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ । ଆସ ଆମେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ସେହିସବୁ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଗରେ ଥାଇ ଗତା ହୋଇଥିବା କେତୋଟି ନିତିଦିନିଆ ଶବ୍ଦ ଦେଖିବା । ପ୍ରଥମେ -

‘କ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – କଅଣ	କଣ
କଉ(ମାଛ)	କଡ(ପାଖ)
କଜଳ(ଆଖିର ଅଞ୍ଜନ)	କଇଁ (ଫୁଲ)
କଟକ (ରାଜଧାନୀ)	କନକ(ସୁନା)
କଥା (ଗପ / ଆଳାପ)	କଡ
‘ଖ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଖଇର	ଖଡ଼ି
ଖଇ(ଲିଆ)	ଖଡା
ଖଗ(ପକ୍ଷୀ)	ଖଟ
ଖରା	ଖଡୁ
ଖବର	ଖଣି
‘ଗ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଗଛ	ଗରା
ଗଜ	ଗଡୁ (ତାଳ)
ଗଜପତି	ଗରିବ
ଗଣିତ	ଗଜି(ଅତିଛୁଆ ଉକୁଣୀ)

	ଗରମ	ଗଙ୍ଗା
	ଗଣେଶ	ଗଠନ (ଗଢ଼ଣ)
‘ଘ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ –	ଘଟ (କଳସ)	ଘନ (ଗାତ)
	ଘଡ଼ି	ଘରଚଟିଆ
	ଘଟଣା	ଘର
	ଘଞ୍ଚ	ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଲତ୍ୟାଦି ।
‘ଚ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ –	ଚଇତ(ଚୈତ୍ରମାସ)	ଚଉପଦୀ (ଚାରିପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍ଗୀତ ବା କବିତା)
	ଚଉକି ବା ଚକ	ଚଉଠ(ଏକଚତୁର୍ଥୀଂଶ)
	ଚଉଡ଼ା	ଚକ୍ଷୁଳି
	ଚଉତ(ଚାରିଭାଇ)	ଚକାତୋଳା
	ଚଉତିଶ	ଚକ
‘ଛ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ –	ଛଅ	ଛଳ
	ଛଇ (ଚାତୁରୀ)	ଛଣ
	ଛଉ	ଛତା
	ଛକ	ଛଡ଼ା
	ଛଡ଼	ଛତୁ
‘ଜ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ –	ଜଉ (ଲାଖ)	ଜଠର(ପେଟ)
	ଜଡ଼	ଜଣ
	ଜଖମ (ଆଘାତ)	ଜଳ
	ଜଗତ	ଜପ
	ଜକା(ଲୋଭୀ)	ଜମ
‘ଝ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ –	ଝଗଡ଼ା	ଝଣ୍ଡା(ପତାକା)
	ଝଡ଼	ଝଙ୍କାର
	ଝରଣା	ଝର
	ଝଟକା(ହଠାତ୍ ଆଘାତ)	ଝଟାପଟା

	ଝଟକ (ଆଉ)	ଝଡ଼ିପୋକ
'ଟ' ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ-	ଟଗର	ଟହଳିଆ (ସେବାକାରୀ)
	ଟଙ୍କା	ଟପଟପ
	ଟଭା(ଏକପ୍ରକାରର ଲେମ୍ବୁ)	ଟଳମଳ
	ଟହଟହ (ଗାଢ଼ନାଲି)	ଟକାଟକ(ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ)
	ଟକରା	ଟଳମଳ
'ଠ' ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ-	ଠିକଣା	ଠକ
	ଠଣା	ଠରା(ସଙ୍କେତ)
	ଠିକା	ଠଉରା(ସନ୍ତାନ)
	ଠିପି	ଠାକୁର
	ଠେକୁଆ	ଠେକା(ପଗଡ଼ି)
'ଡ' ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ -	ଡଉଲ(ସୁନ୍ଦର)	ଡକରା(ନିମନ୍ତ୍ରଣ)
	ଡଗଡଗ(ଶୀଘ୍ରଶୀଘ୍ର)	ଡଗର(ଦୁଡ଼)
	ଡବା	ଡଙ୍କ
	ଡମ୍ବୁରୁ	ଡରକୁରା
	ଡହରା	ଡହଡହ(ତାଟିଲା)
'ଢ' ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ-	ଢଗ	ଢଙ୍କା(ଘୋଡ଼େଇବା)
	ଢଙ୍ଗ	ଢପ(ଛଇ/ଆଡମ୍ବର)
	ଢାମଣା	ଢମ(ଅମୂଳକ)
	ଢାଲୁ(ଗଡାଣି)	ଢଳଢଳ
'ଡ' ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ-	ଡକ(ସବୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	ଡଉଲ(ଓଜନ)
	ଡଗଡା(ବଳିଷ୍ଠ)	ଡଡଲା
	ଡକିଆ	ଡରୁ(ଛୋଟ ଘୋଡା)
	ଡଡସମ	ଡନୟା(କନ୍ୟା)
	ଡରଡର	ଡଟସୁ(ବିସ୍ମୃତ)

‘ଥ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଥଗ

ଥଣ୍ଡା

ଥୟ

ଥର

ଥଳି(ମୁଣି)

‘ଦ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଦଅଣା (ଫୁଲ)

ଦଇବ

ଦହି

ଦର(ଫୁଲ)

ଦକ୍ଷିଣ

‘ଧ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ- ଧଇଁ(ଶ୍ୱାସରୋଗ)

ଧଳା

ଧଡ଼ି(ଲିଗାଧଡ଼ି)

ଧନୁ

ଧରା(ଧରଣୀ)

‘ନ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ନଅର

ନଇ

ନଗର

ନଟେଇ

ନଗୁ

‘ପ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ- ପଇତ

ପଖାଳ

ପଗଡ଼ି

ପଟ

ପଥର

ଥାଳି

ଥାକ

ଥୁକ(ଛେପ)

ଥୋପ(ପ୍ରଲୋଭନର ଉପାୟ)

ଥାଳ (ଭିକ୍ଷାପାତ୍ର)

ଦଇତା(ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସେବକ)

ଦଉଡ଼ି

ଦଦରା(ଭଙ୍ଗା)

ଦରଜ

ଦକ୍ଷ(ସମର୍ଥ)

ଧନୀ

ଧନ

ଧୂଳି

ଧଡ଼ସ(ଧମକ)

ଧନ୍ୟ

ନକଲ

ନଖ

ନଡ଼ିଆ

ନଡ଼ା

ନଡ଼ି(ନମ୍ରତା)

ପଇତା

ପଇସା

ପଣତ

ପଡ଼ିଶା

ପଣସ

‘ଫ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ – ଫଳ	ଫଣା
ଫଗୁ	ଫଗୁଣ
ଫସଲ	ଫୁଲ
ଫାଳ	ଫାଟ
‘ବ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ– ବଇଦ	ବଇରି(ଶତ୍ରୁ)
ବଉଦ	ବଉଳ
ବକା/ବଗ	ବଖରା
ବଗିଚା	ବଚନ(କଥା/ବାକ୍ୟ)
ବଡ଼	ବଣ
‘ଭ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ – ଭଉଣୀ	ଭଡ଼ା
ଭଣଜା	ଭରଣ
ଭବନ	ଭରତ
ଭରି	ଭଗାରି(କୁଟୁମ୍ବ)
ଭୟ	ଭରସା
‘ମ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ – ମଇ(ମାସ)	ମଉସା
ମକର	ମକା
ମଗଜ(ବୁଦ୍ଧି)	ମଠ
ମଡକ	ମତ
ମଦ	ମଣିଷ
‘ଯ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଯତନ	ଯତି(ବରାମ ଚିହ୍ନ)
ଯଦି (ଯେବେ)	ଯମ
ଯମୁନା	ଯହଁ(ଯେଉଁଠାରେ)
ଯହଁ(ଯେହ୍ନେତୁ)	ଯାଉ(ଗୁଡ଼ଖିରି)
ଯଥା	ଯେତେ
‘ର’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ରଥ	ରକା

ରକ୍ଷକ	ରଙ୍ଗ
ରଘୁ	ରଜତ
ରସ	ରଣ
ରଚନା	ରସିକ
‘ଲ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଲକ୍ଷ	ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଲକ୍ଷଣ	ଲଗାଣ
ଲଗାମ	ଲଘୁ
ଲଟପଟ	ଲଙ୍କା
ଲବଣ	ଲଲାଟ(କପାଳ)
‘ଶ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଶଅର(ଶବର)	ଶଗଡ଼
ଶଙ୍ଖ	ଶଠ
ଶତକ	ଶପଥ
ଶୟନ	ଶରୀର
ଶରଧା	ଶଶକ(ଠେକୁଆ)
‘ଷ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ଷଟ୍ପଦୀ (ଛଅ ଚରଣ ବିଶିଷ୍ଟ କବିତା ବା ଶ୍ଳୋକ)	
ଷଡ଼	ଷଷ୍ଠ
ଷଣ୍ଠାସିକ	ଷୋଡ଼ଶ
ଷଠୀ	ଷେଷନ (ଇଂରାଜୀ)
‘ସ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ– ସଅଳ	ସଇନ
ସଉକ	ସଉଦା
ସହଚର	ସଦର
ସଦନ	ସହର
ସମାଜ	ସତକ
‘ହ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ – ହଉ	ହଟ(ଛଳ)
ହରତ	ହରଣ

ହସ	ହଳ
ହଳତ୍ର(ସ୍ଵରହୀନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ / ବ୍ୟଞ୍ଜନାତ୍ର)	ହଳଧର
ହର	ହତାଶ
‘ଷ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ –କ୍ଷଣ(ମୁହୂର୍ତ୍ତ)	କ୍ଷତ
କ୍ଷମ(ସମର୍ଥ)	କ୍ଷୟ(ନାଶ)
କ୍ଷର(ମେଘ/ନଶ୍ଵର)	କ୍ଷତ୍ୟାଦି ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ତ ଜାଣିଲ, ଏବେ ତୁମେମାନେ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ‘କ’ ଠାରୁ ‘କ୍ଷ’ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ତୁମ ମନ ମୁତାବକ ଶବ୍ଦ ନେଇ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର ।

‘କ’

‘ଖ’

‘ଗ’

‘ଘ’

‘ଙ’

‘ଚ’

‘ଛ’

‘ଜ’

‘ଝ’

‘ଞ’

‘ଟ’

‘ଇ’

‘ଓ’

‘ଧ’

‘ଦ’

‘ଧ’

‘ନ’

‘ପ’

‘ପ’

‘ଭ’

‘ମ’

‘ଯ’

‘ର’

‘ଲ’

‘ଶ’

‘ଷ’

‘ସ’

‘ହ’

‘କ୍ଷ’

ତୁମେମାନେ ନିତିଦିନ ସ୍ଵର ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର କରୁଛ । ଏହିସବୁ ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛ । ତୁମେ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦ ତାଲିକା ତିଆରି କର । ଏହା ତୁମକୁ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ବୁଝିବାରେ ଆହୁରି ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ । ମନେରଖ , ବର୍ଣ୍ଣ ବା ଅକ୍ଷର, ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟକୁ ଯେତେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ଆମ ଭାଷା ସେତେ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ହିଁ ଭାଷାର ଭବିଷ୍ୟତ ସବୁ ବେଳେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଏହି କଥାଟି ସବୁବେଳେ ମନେରଖ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଗଣ , ତୁମେମାନେ ‘ଅ’ ଠାରୁ ‘କ୍ଷ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ (Vowel) ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ (Consonant) ବିଷୟରେ ଭଲ ଭାବେ ବୁଝିଥିବ । ଅ,ଆ,ଇ,ଈ,ଉ,ଊ,ଏ,ଐ,ଓ,ଔଏ ଆଦି ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆଗରେ ରଖି ଆମ ନିତିଦିନିଆ ବ୍ୟବହାରରେ ଆସୁଥିବା କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଶବ୍ଦ ଓ ସେସବୁର ବ୍ୟବହାର ଦେଖିଲେ, ର, ଋ, ଌ, ଐ ଓ ଆମର ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଅଛି, ତେବେ ଦର୍ଶି ର ର ବ୍ୟବହାର ଏବଏ ଆମ ଭାଷାର ଉଭୟ କଥିତ (Spoken) ଏବଂ ଲିଖିତ (Written) ରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଏ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁନାହେଁ ସେହି ପରି ‘କ’ ଠାରୁ ‘କ୍ଷ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ (Consonant) କଥା ଦେଖିଲା ବେଳେ ଆମେ ଦେଖିଲେ ଯେ , ‘କ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଥିବା କ ,ଖ,ଗ, ଘ, ଙ , ‘ଚ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଥିବା ଚ,ଛ,ଜ,ଝ,ଞ ଏବଂ ‘ଟ’ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଥିବା ଟ,ଠ,ଡ,ଢ,ଣ ଏହି ତିନୋଟି ନାସିକ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ (Nasal Sound) କୁ ଆଦ୍ୟରେ ରଖି ଶବ୍ଦ ଗଠନ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଶବ୍ଦରେ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ପାଖରେ ତିନୋଟି ସ୍ଥାନ (Place) ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ । ଯେମିତିକି ଆଦ୍ୟସ୍ଥାନ (Initial Position), ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ (Medial and Medium Position) ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତ ବା ଶେଷ ସ୍ଥାନ (Final Position) । ଆମେ ଆମ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଆଲୋଚ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଆଦ୍ୟସ୍ଥାନ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟଦେଖିଲେ । ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ସହଜ, ସରଳ, ବୋଧଗମ୍ୟ ଶବ୍ଦ କେତୋଟି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲେ, ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଶୁଦ୍ଧ- ଅଶୁଦ୍ଧ ବିଚାର କରି କେଉଁଟା ଠିକ୍, କେଉଁଟା ଭୁଲ୍ ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଲେ , ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ହିଁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟମୟ କରିପାରିଛି ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ , ତୁମେ ମାନେ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ବିଚାର, ଏହାର ବିଭାଗୀ କରଣ, ବ୍ୟବହାର , ଶୁଦ୍ଧ - ଅଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ବନାନ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲ । ଆମେ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ୟାକରଣର ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ସବୁ ଉଦାହରଣ ସହ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଏ ସବୁ ବିଷୟ ତୁମମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନବତ୍ତାଳକ ସହ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ ବା ବ୍ୟବହାରରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସହାୟକ ହେବ । ତୁମେ ମାନେ ଏବେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଏସବୁ ବିଷୟରେ ନିଜେ ଯେପରି ବୁଝିଛ ସେପରି ଲେଖି, ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ଉଦାହରଣ ଲେଖ ।

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣ ମାଳା -

କ୍ରିୟା

କାଳ

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ,ରୁମେମାନେ ଜାଣିଲ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣର ସାହାଯ୍ୟ ନନେଇ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନେ - ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ (Vowel) ଏବଂ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନେ - ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ (Consonant) ଆମେ ଦେଖିଲେ , ‘କ’ ଠାରୁ ‘ମ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଚାଶ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ କୁହାଯାଏ । ସେହିପରି ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ ,ଅ-ଇ- ଉ-ର କୁ ହ୍ରସ୍ଵ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ, ଆ-ଈ- ଉ-ର କୁ ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଏ-ଐ-ଓ-ଔ କୁ ମିଶ୍ରିତ ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ କୁହାଯାଏ । ତେବେ ଏବେ ଆଉ କେତୋଟି କଥା ମନେରଖ- ଡ,ଢ,ଣ,ନ,ମ,- ଏମାନେ ଅନୁନାସିକବର୍ଣ୍ଣ ,ପ୍ରତି ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ ନିଜ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଅନ୍ୟତାରି ବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ମିଶିପାରିବେ, ମାତ୍ର ଅନ୍ୟବର୍ଣ୍ଣରେ ନୁହେଁ । ଉଦାହରଣ –

‘କ’ ବର୍ଣ୍ଣ – କ,ଖ,ଗ,ଘ,ଙ

‘ଡ’ ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ

ଡ + କ = କ୍ (ଲକ୍,ଚକ୍,ପକ୍)

ଡ + ଖ = ଖ୍ (ଖଖ୍,ପଖ୍,ଶଖ୍)

ଡ + ଗ = ଗ୍ (ଗଗ୍,ସଗ୍,ବଗ୍)

ଡ + ଘ = ଘ୍ (ଜଘ୍,ଲଘ୍,ଶିଘ୍)

‘ଚ’ ବର୍ଣ୍ଣ –ଚ,ଛ, ଚ,ଝ,ଞ

ଞ + ଚ = ଞ୍ (କୁଞ୍,ଲାଞ୍,ଛାଞ୍)

ଞ + ଛ = ଞ୍ (ବାଞ୍,ମନବାଞ୍)

ଞ + ଜ = ଞ୍ (ଲାଞ୍,ସଞ୍,ପିଞ୍)

ଞ + ଝ = ଞ୍ (ପଞ୍,ବାଞ୍)

‘ଟ’ ବର୍ଣ୍ଣ – ଟ,ଠ,ଡ,ଢ,ଣ

‘ଶ’ ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ

ଶ+ଟ= ଷ୍ଟ (ଅଷ୍ଟ, କଷ୍ଟା, ଖୁଷ୍ଟ)

ଶ+ ଡ = ଷ୍ଟ (ଦଷ୍ଟ, ଭଷ୍ଟ, ବାରଷ୍ଟା)

ଶ +ଡ= ଷ୍ଟ (ଶୁଷ୍ଟ, ଶୁଷ୍ଟି, ଷଷ୍ଟ)

‘ତ’ ବର୍ଣ୍ଣ ତ,ଥ,ଦ,ଧ,ନ

‘ନ’ ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ

ନ+ ତ= ଣ୍ଡ (ଦାନ୍ତ , ଶାନ୍ତି, ବାନ୍ତି)

ନ+ ଥ= ଣ୍ଡ (କାନ୍ତ, ସନ୍ତ, ପନ୍ତ)

ନ +ଦ = ନ୍ଡ (ଜନ୍ଦା, ଧନ୍ଦା, ଛନ୍ଦ)

ନ +ଦ= ନ୍ଡ (ଅନ୍ଦ, ବାନ୍ଦ, ସିନ୍ଦୀ)

‘ପ’ ବର୍ଣ୍ଣ ପ,ଫ,ବ,ଭ,ମ

‘ମ’ ଅନୁନାସିକ ବର୍ଣ୍ଣ

ମ+ ପ = ଫ୍ଫ (ତଫ୍ଫ, ପିଞ୍ଫୁଡ଼ି, ଫଞ୍ଫା)

ମ+ ଫ = ଫ୍ଫ (ବାଫ୍ଫ, ଲଫ୍ଫ, ସିଞ୍ଫୋନୀ)

ମ +ବ = ମ୍ଫ (ଲମ୍ଫ, ଆମ୍ଫ, ଖମ୍ଫ)

ମ+ ଭ = ମ୍ଫ (ଆରମ୍ଫ , ସମ୍ଫବ, ଶ୍ଫମ୍ଫ)

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ମନେରଖ - ‘ଅ’ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ସବୁ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣର ମାତ୍ରାଚିହ୍ନ ଅଛି ।

ଯେମିତିକି – ଆ – ମାଆ, ଚାହା, ସାଗର

ଇ –ଦିନ, ଆଶ୍ଵିନ, ଡାଳିମ୍ଫ

ଈ– ସୀମା, ବୀର, ନୀର

(ବର୍ଣ୍ଣର ପରେ ଲାଗେ)

ଉ – ପୁଅ, ସୁନା, ସୁଖ (ବର୍ଣ୍ଣର ତଳେ ଲାଗେ)

ଊ – କୁଳ, ନୂଆ, ରୂପ (ବର୍ଣ୍ଣର ତଳେ ଲାଗେ)

ଋ– କୃପା, ତୃପ୍ତି, ଘୃତ (ବର୍ଣ୍ଣର ତଳେ ଲାଗେ)

ସେହିପରି – ଏ – ବେଶ, ଦେଶ, ତେବେ (ବର୍ଣ୍ଣର ପୂର୍ବରୁ ଲାଗେ)

ଐ –ନୈଶ, ଶୈଶବ, ଜୈବ (ବର୍ଣ୍ଣର ପୂର୍ବରୁ ଲାଗେ)

ଓ –ଭୋକ, ଭୋଗ, ରୋଗ (ବର୍ଣ୍ଣର ପୂର୍ବରୁ ଲାଗେ)

ଔ –ପୌଷ, ନୌକା, ଗୌରା (ବର୍ଣ୍ଣର ପୂର୍ବରୁ ଲାଗେ)

ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । କୁହାଯାଏ ଯେ –

ଯ,ୟ,ର,ଲ,ଲ, ଓ ଦ' ଏ ଛଅଟି ଅନ୍ତଃସ୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣ

(ଯେହେତୁ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣର ମଝିରେ ଥାଆନ୍ତି)

ଓ,ଶ,ଷ,ହ – ଏ ଚାରିଗୋଟି ଉଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ,କ ଠାରୁ ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଚାଶଟି ବର୍ଣ୍ଣର ଉଚ୍ଚାରଣ ବେଳେ ଆମେ ଜିଭର ଅଗ,ମଝି ବାମୁଳ ସାହାଯ୍ୟରେ କଷ୍ଟ ,ତାଳି ମୂର୍ଦ୍ଧା ଦନ୍ତ ଓ ଓଠକୁ ଛୁଇଁ ଥାଉ ,ତେଣୁ ଏହି ପଚାଶଟି ବର୍ଣ୍ଣ –ସ୍ଵର୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ,ଆମେ ମାନେ ଅ ୁକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣକୁ ଆଲୋଚନା କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଗଠିତ ଶବ୍ଦ କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଭାବେ ବିଚାର କଲେ । ଏ ସବୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଆଦ୍ୟରେ ଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ତେବେ ବର୍ଣ୍ଣର ତିନୋଟି ସ୍ଥାନ ଥାଏ ଆଦ୍ୟ ସ୍ଥାନ (Initial Position) ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ (Medial and Medium Position) ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତ ବା ଶେଷ ସ୍ଥାନ (Final Position) ଆମେ ଆମର ସୁବିଧା ପାଇଁ ,ସହଜରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଆଦ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ଗଠିତ ସହଜ, ସରଳ ଶବ୍ଦ କେତୋଟିର ଆଲୋଚନା କଲେ । ତେବେ ମନେରଖ କୋତେଟି ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦ୍ୟ ଆଦ୍ୟରେ ରଖି ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥାଏ । ଯେମିତିକି –

ଅ- ଲାଅ,କୁଅ,ପେଅ,ଛୁଅ,ବିଅଣା,ଛଅଣା...

ଅ - ରାଅ,ମନବାଅ,

ଅ- ପିଅରା, ଲାଅ,ସଅ,ମଅ

ଅ -ବାଅ

ତ - ବାତ୍-ମୟ

'ତ' ବର୍ଣ୍ଣଟି କଷ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏକମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ,ଯାହାକି ଏକାକୀ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ନଥାଏ । ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଅଣରାଶ (୪୯)ଟି ବର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସହିତ୍ୟରେ ଉଭୟ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ନେଇ ବହୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଯେମିତିକି – ଏକାକରକୋଷ ,ଚଉତିଶା, ଷୋଡ଼ଶା, ପଞ୍ଚାଶବର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷର ନିୟମ ଇତ୍ୟାଦି । ଭାଷାର ପ୍ରାୟୋଗିକ ଦିଗକୁ ଉନ୍ନୋଚନ କରିବାରେ ଏସବୁ କୃତିର ଅବଦାନ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ । ତୁମେମାନେ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ବିଶଦ ଭାବେ ବୁଝିଲ । ଏବେ ତୁମେମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦାବଳୀକୁ ନେଇ ନିଜ ନିଜ ଡାଏରୀରେ ଟିପି ରଖ ।

